

byggingen av testanlegget i 2011 og har ikke noe med saken å gjøre.

FOTO: MARIT HOMMEDAL, NTB SCANPIX

tatoil er «industriens verste fiende»: på Statoil

dets påstander. Vi kan for øvrig tilføye at Beerenberg likebehandler vårt eget og innleide personell.»

– Det er helt greit at de vil ha folk som bor i området. Men slike kontrakter har en grunnbemannings for fast vedlikehold, og så må man hente inn flere for oppgraderinger, modifikasjoner og så videre. De kan jo ikke mene at folk skal flytte til Mongstad for en jobb på tre uker, sier Abrahamsen.

Da blir løsningen at de leier inn ansatte fra bemanningsfirma som trekker sine ansatte for kost og losji, og krever at de dekker reise selv.

Roar Abrahamsen

Abrahamsen mener det fører til at enkelte innleide arbeidere ender med lønn langt under allmenngjort minstesats.

Lokale taper

Foreningslederen mener også at Statoil skaper trøbbel for lokale bedrifter.

– Ingen lokale bedrifter kan konkurrere på slike vilkår. Ratene er for lave, regnestykkene går rett og slett ikke opp.

– Dere kaller Statoil «industriens fiende», men det er jo Statoil som har sørget for at mye av industrien finnes?

– Statoil har gjennom historien gjort mye godt, som andre operatørselskaper. Men de er en dominerende aktør, og kan diktere priser. Det rammer de ansatte.

– Hva burde de gjøre?

– De burde i alle fall sørge for at ratene og anbudene ligger innenfor tariffvilkårene.

Hvis du lager en handleliste til noen og sender dem til butikken kan du ikke gi dem halparten av det det koster. Det er det Statoil gjør.

Avviser anklager

Pressetalsmann for Statoil Ola Anders Skauby skriver i en e-post at de ikke kjenner seg igjen i kritikken:

«Statoil har de siste månedene tildelt kontrakter innen vedlikehold, modifikasjoner, isolering, stillas og overflatebehandling til en samlet verdi av opptil 35 milliarder. Disse kontraktene skaper mange arbeidsplasser lokalt og gir ringvirkninger over hele landet. I prosessen med å tildele kontraktene har vi vært opptatt av bærekraftige avtaler som gir langsiktighet og forutsigbarhet for leverandørene og deres ansatte.»

paalh@klassekampen.no

SPØR ØKONOMEN

LAV SKATT: Steder som Bermuda, De Britiske Jomfruøyer, Guernsey, Jersey og Caymanøyene lever av lav skatt.

Skattekappløp

Er skattekonkurranse mellom land sunt?

Katinka Holtmark
SKATT

Etter avsløringene av Panama-dokumentene har debatten om skatteparadiser blusset opp.

Flere hevder at skattekonkurranse mellom land, og til og med skatteparadiser, er sunt for verdensøkonomien. Det forhindrer stater i å trekke inn altfor høye skatter. Men skatteinivået i Norge og i mange andre land bestemmes gjennom demokratiske systemer, og det finnes ikke åpenbare grunner til å tro at det ofte vil settes «for høyt». Tvert imot er det problematisk dersom internasjonal skattekonkurranse gjør det umulig for land å sette det skatteinivået de ønsker og trenger.

Skatteparadiser er det ekstreme utslaget av slik konkurranse.

Muligheten til å sette høye skatter påvirkes av andre land fordi mange former for skatt er vanskelig å kreve inn dersom det finnes andre land som setter skatten mye lavere. De rike kan flytte pengene sine til land med lav skatt, og bedrifter kan flytte selve virksomheten. For å tiltrekke seg kapital og aktivitet, vil hvert land ønske å ha litt mer gunstige vilkår enn de andre.

Vi kan få det man kan kalle et kappløp mot bunnen. Derfor er et

skatteinivå som er høyt nok til å finansiere det vi vil ha av velferdstjenester og omfordeling et internasjonalt fellesgode. At et land har et høyt skatteinivå, gjør det enklere for andre land å opprettholde det nivået de ønsker.

Problemet er at alle helst vil slippe å bidra til fellesgodet, og ingen tør være det landet som holder igjen i konkurransen om investeringer og arbeidsplasser. Det ender slik det ofte gjør med fellesgoder: Vi får for lite av dem.

Problemet med skattekonkurranse er egentlig det samme som med klimagassutslipp. Når alle vil at de andre skal løse problemet, får vi ingen god løsning. Problemstillingen finnes også innad i hvert enkelt land. Mange av oss kunne vel ønsket å betale litt mindre skatt, så lenge noen andre tok regningen for velferdstjenestene for oss. Forskjellen er at et land styres av en myndighet som kan løse fellesgodeproblemet. Internasjonalt finnes det ingen slik myndighet.

Norge kan bidra til dette internasjonale fellesgodet på minst to måter. Vi kan fremme internasjonalt samarbeid om skatteinivå, og vi kan selv holde igjen i skattekonkurransen. Hvis vi holder igjen, vil det koste i form av investeringer og arbeidsplasser, men samtidig gjør vi det mulig for andre å bygge opp velferd og omfordele verdier. Trolig er det slik at jo mer hvert enkelt land bidrar til å redusere internasjonal skattekonkurranse, jo enklere blir det for andre land å bidra. Så det kan bety mye at enkelte land går i front.

Katinka Holtmark, postdoktor i samfunnsøkonomi, UiO

Lurer du på noe om samfunnsøkonomi, så skal våre økonomer gjøre sitt beste for å svare. Send inn ditt spørsmål til okonomi@klassekampen.no

Askill Halse

Katinka Holtmark

Roman Eliassen

Sara Cools